

Uitspraak nr. 92 van de Verbondscommissie Samenloop inzake "van oplegger gevallen heftruck"

Betreft: WA-motorrijtuigverzekering/AVB-verzekering

Partijen: Verzekeraar A

en

Verzekeraar B

Verzekeraar A en verzekeraar B hebben zich ter verkrijging van een uitspraak van de Verbondscommissie Samenloop tot deze commissie gewend ter beslechting van een geschil dat tussen partijen is gerezen.

Feitelijke gegevens

Een werknemer van de firma Y, de heer X verreed tijdens laad-en loswerkzaamheden een vrachtwagen met oplegger waarin een vorkheftruck was geplaatst. De heftruck kantelde daarbij uit de oplegger. De heer Z, eveneens werknemer van Y werd dodelijk getroffen door de vallende heftruck.

Het aansprakelijkheidsrisico van de vrachtwagen was ten tijde van het ongeval verzekerd bij verzekeraar A en het AVB-risico, waaronder het aansprakelijkheidsrisico van de heftruck was verzekerd bij verzekeraar B.

Partijen verschillen van mening over de vraag wie dekking dient te verlenen.

Het geschil

In zijn memorie van eis stelt verzekeraar A:

"Y heeft bij onze onderneming een WAM-verzekering afgesloten voor een vrachtauto en een AVB-verzekering bij verzekeraar B. De AVB-polis biedt tevens dekking voor schade veroorzaakt door werkmateriaal zoals heftrucks.

Een werknemer was bestuurder van een heftruck, waarmee hij de oplegger van de vrachtauto inreed. Omdat de oplegger niet geheel goed stond parkeerde hij de heftruck op de laadvloer van de oplegger. De handrem van de heftruck was gebrekkig, daardoor is de heftruck, toen dezelfde persoon de vrachtauto verplaatste, van de oplegger afgevallen waardoor een collega om het leven kwam.

Het gebrek aan de heftruck en het onvoldoende aantrekken van de handrem leidt tot een zelfstandige aansprakelijkheid als bestuurder daarvan. Het afvallen van de heftruck als lading leidt evenzeer tot een zelfstandige aansprakelijkheid als vrachtautobestuurder.

Ongeacht of de bestuurder van de heftruck wist dat de rem gebrekkig was vinden wij dat de toerekening bij de heftruck zwaar moet wegen. Een gebrek moet toegerekend worden zelfs ongeacht schuld. (Hof Den Haag 14-11-'89, VR 90, 66). In ieder geval treft de werkgever van de bestuurder van de heftruck een ernstig verwijt door met een gebrekkige heftruck te laten

rijden. Daar staat tegenover dat de bestuurder van de vrachtauto zich had moeten overtuigen dat hij kon gaan rijden. Als de heftruckbestuurder mocht vertrouwen op geremd staan mocht de vrachtautobestuurder dat ook. De toerekening in die hoedanigheden achten wij van vergelijkbare zwaarte.

Doordat partijen één zijn ontstaat de samenloopvraag welke verzekeraar de schade heeft te dragen. Naar onze mening is de heftruck-verzekeraar aan te spreken vanwege het gebrek aan de heftruck en de WAM-verzekeraar vanwege onvoldoende controle of weggereden kon worden. De aansprakelijkheid voor schade door de bestuurder van de heftruck toegebracht is bij ons in het geheel niet en bij verzekeraar B specifiek wel verzekerd. De na-u-clausule van verzekeraar B biedt daarom geen oplossing, er is geen eigenlijke samenloop.

In deze zaak heeft zich dan ook het probleem voorgedaan wie als regelende verzekeraar moest optreden. De benadeelde heeft geen specifieke basis aan de vordering ten grondslag gelegd en in algemene termen de werkgever van de veroorzaker aangesproken. De schade is eerst gemeld bij verzekeraar B. Daarom had deze voor de regeling dienen te zorgen. Vanwege ons schade-actief beleid hebben wij, het samenloopreglement volgend, de schaderegeling op ons genomen.

Doordat de verzekeringen niet overlappend zijn kan een civiele actie niet direct op verzekeraar B ingesteld worden, of wij zouden een cessieconstructie moeten toepassen. Een actie op de bestuurder is uitgesloten, daardoor lijken wij geen vordering te hebben. Evenwel zou een vergelijkbare situatie het geval zijn geweest voor verzekeraar B indien deze overeenkomstig de verplichtingen uit polis en samenloopreglement de behandeling zou hebben verzorgd.

Ten onrechte heeft verzekeraar B gesteld dat het risico dat zich hier heeft verwezenlijkt een WAM-risico is dat expliciet is uitgesloten op hun polis. Blijkens art. p van hun voorwaarden verleent verzekeraar B geen dekking in de hoedanigheid van WAM-verzekeraar. Daarmee wordt bereikt dat de polisvoorwaarden niet aan de WAM-eisen voldoen en er geen rechtstreeks vorderingsrecht is, maar laat dekking voor met of door de heftruck veroorzaakte schade intact. Een aansprakelijkheid vestigende handeling achten wij gelegen in het feit dat bij het uitvoeren van de werkzaamheden de heftruck achtergelaten werd in een vrachtauto waarmee gereden ging worden, terwijl de heftruck gebrekkig was en daardoor kon bewegen. Verzekeraar B miskent ons inziens dat een aansprakelijkheid als werkgever van de vrachtautobestuurder een aansprakelijkheid als werkgever van de heftruckbestuurder en een tot onderhoud gehouden belanghebbende bij de heftruck niet uitsluit. Die hierboven beschreven aansprakelijkheid is bij hen verzekerd.

Wij menen dan ook dat de schade door de beide polissen gedragen moeten worden naar verhouding van de causale bijdragen tot de schade in diverse hoedanigheden, derhalve in gelijke mate en verzoeken uw commissie dan ook dienovereenkomstig uitspraak te doen."

In zijn memorie van antwoord stelt verzekeraar B:

"Op 18 augustus 1993 werd een trekker met oplegger met daarop een heftruck gestationeerd, verreden. De heftruck kwam daarbij in beweging en kantelde van de oplegger. Een werknemer van Y, staande achter de oplegger, werd dodelijk getroffen door de heftruck.

Het aansprakelijkheidsrisico van de trekker met oplegger was ten tijde van het ongeval verzekerd bij verzekeraar A en het AVB-risico waaronder het aansprakelijkheidsrisico van de heftruck, in co-assurantie bij verzekeraar B. De dekking voor het aansprakelijkheidsrisico van de heftruck onder de AVB-verzekering, was in geval van schade secundair ten opzichte van een elders bestaande dekking. Volgens opgave van Y bestond elders geen dekking voor de heftruck.

De chauffeur van de trekker met oplegger had direct voorafgaand aan het verrijden van de trekker met oplegger, de heftruck op de laadvloer van de oplegger gestationeerd. Naar de mening van verzekeraar A was de handrem van de heftruck gebrekkig dan wel was de handrem van de heftruck onvoldoende aangetrokken door de(zelfde) chauffeur die direct daarna de trekker met oplegger verreed. Enig bewijs ter zake van het gebrek aan de handrem van de heftruck en/of het onvoldoende aantrekken van de handrem, is, indien al aanwezig, door verzekeraar A niet overgelegd.

De memorie van eis van de kant van verzekeraar A lezen wij aldus dat toerekening aan de chauffeur van de trekker met oplegger even zwaar dient te zijn als toerekening aan de(zelfde) chauffeur van de heftruck ongeacht het antwoord op de vraag of de handrem gebrekkig was dan wel dat deze onvoldoende was aangetrokken.

Zonder deugdelijk bewijs kan naar onze mening uw commissie op basis van het aangevoerde feitenmateriaal, niet concluderen dat de aansprakelijkheid voor de onderhavige schade, in gelijke mate verdeeld dient te worden tussen de WAM-verzekeraar van de trekker met oplegger en de AVB-verzekeraar van de heftruck.

Bovendien zijn wij van mening dat de causaliteitsvraag op basis van het aangevoerde feitenmateriaal, aldus beantwoord dient te worden dat uitsluitend sprake is van toerekening aan de chauffeur van de trekker met oplegger. Immers vaststaat dat deze de heftruck op de trekker met oplegger had gestationeerd en dat de heftruck daarvan gevallen is toen/doordat de chauffeur van de trekker met oplegger deze verreed. Het afvallen van de heftruck als lading leidt tot een, in de woorden van verzekeraar A, zelfstandige aansprakelijkheid van de chauffeur van de trekker met oplegger en derhalve van de WAM-verzekeraar daarvan.

Overigens heeft zich, anders dan verzekeraar A verwoordt in de conclusie van eis, niet het probleem voorgedaan wie als regelende verzekeraar moest optreden. De schade dateert van 18 augustus 1993 en is pro forma op 30 september 1993 via de co-makelaar onder de AVB-verzekering gemeld. Eerst op 3 april 1995 schreef verzekeraar A de makelaar van mening te zijn dat hier toch sprake is van een AVB-schade en niet van een WAM-schade."

Overwegingen van de commissie

Dit geschil is als samenloopgeschil door E aan de commissie voorgelegd overeenkomstig artikel 2 lid 2 van haar reglement op grond waarvan de commissie dit geschil in behandeling neemt.

De commissie stelt vast dat tussen partijen de aansprakelijkheid voor de onderhavige schade niet in discussie is en dat uitsluitend de vraag aan de orde is welke verzekering hiervoor dekking dient te bieden.

De commissie constateert dat blijkens het bepaalde in artikel a van de motorrijtuigverzekering van verzekeraar A, de aansprakelijkheid is gedekt voor schade veroorzaakt met of door goederen, anders dan tijdens laden en lossen, die zich op of in het motorrijtuig bevinden, dan wel daarvan/daaruit vallen of zijn gevallen.

In casu is de schade niet ontstaan gedurende de tijd dat er daadwerkelijk werd gelost. De heftruck met behulp waarvan de geladen pallets werden gelost werd achtergelaten op de laadruimte van de oplegger toen deze werd verreden. Het ongeval heeft plaatsgevonden doordat deze vorkheftruck van de laadruimte viel tijdens het naar voren rijden van de vrachtwagencombinatie, dus op het moment dat de loswerkzaamheden tijdelijk waren onderbroken.

Op grond van de feitelijke constellatie is de commissie van mening dat de schade is toegebracht in een situatie als voorzien in artikel a van de motorrijtuigverzekering, zodat deze verzekering voor de hieruit voortvloeiende aansprakelijkheid dekking biedt.

Krachtens het bepaalde in artikel q (vallende lading) van de verzekeringsvoorwaarden van de AVB-verzekering van verzekeraar B is de aansprakelijkheid verzekerd voor schade die is veroorzaakt met of door de lading of andere goederen terwijl deze zich bevinden op, worden vervoerd met, vallen van of gevallen zijn van een motorrijtuig en/of aanhanger/oplegger, zodat de aansprakelijkheid voor de onderhavige schade eveneens onder de AVB-verzekering is gedekt. Uit het slot van artikel p van de AVB-voorwaarden blijkt evenwel, dat voorzover de AVB-verzekeraar dekking biedt terzake van motorrijtuigen, deze dekking niet wordt verleend in de hoedanigheid van een toegelaten verzekeraar in de zin van de WAM of een buitenlandse wet en dat de wettelijk verplichte verzekering te allen tijde voorgaat.

Voorts is terzake van andere en elders lopende verzekeringen in artikel r bepaald, dat indien de aansprakelijkheid eveneens op een andere verzekering is gedekt, de AVB-polis slechts loopt als excedent in verzekerd bedrag en condities boven de dekking die onder de andere verzekering is verleend of zou zijn verleend, indien de onderhavige verzekering niet zou hebben bestaan.

Conclusie

De commissie stelt vast dat beide verzekeringen in beginsel dekking bieden voor de veroorzaakte schade. Aangezien de AVB-verzekering bepalingen bevat op grond waarvan andere verzekeringen voorgaan danwel als excedentdekking moet worden gezien, komt de commissie tot de conclusie dat de motorrijtuigenverzekering prevaleert, daar met betrekking tot deze verzekering dergelijke bepalingen ontbreken.

Bindend advies

Partijen hebben zich tot de commissie gewend ter verkrijging van een bindend advies. De commissie geeft als bindend advies dat verzekeraar A dekking zal dienen te verlenen.

Aldus is beslist op 29 november 1996 door mr. D.F. Richters, mr. S.A.M. Brugman, mr. M.M.C.J.M. de Nerée tot Babberich, mr. P.P. Roerink, mr. M.J. Tolman, leden van de Verbondscommissie Samenloop, in tegenwoordigheid van mw. mr. W.H. Quaedvlieg-Meijer, secretaris.

De voorzitter,

De secretaris,

mr. D.F. Richters

mw. mr. W.H. Quaedvlieg-Meijer